

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska

SSN Władysław Pawlak (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku B. O.
przy uczestnictwie I. P., M. B. i C. O.
o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 16 grudnia 2020 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania I. P.
na postanowienie Sądu Okręgowego w W.
z dnia 6 października 2020 r., sygn. akt V Ca (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną uczestniczki I. P. z uzasadnieniem, iż wniesienie przez uczestniczkę skargi kasacyjnej nie zostało poprzedzone złożeniem wniosku o sporządzenie i doręczenie odpisu postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 20 stycznia 2020 r., z uzasadnieniem, którym to orzeczeniem została oddalona apelacja uczestniczki M. B. od postanowienia Rejonowego w W., zmieniającego postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku.

W zażaleniu uczestniczka zarzuciła naruszenie art. 398⁵ § 1 k.p.c. wskutek niedokonania jego celowościowej wykładni, w sytuacji gdy wniosek o sporządzenie uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 20 stycznia 2020 r. złożył inny uczestnik postępowania o zmianę postanowienia spadkowego. Z tego względu działania jednej z uczestniczek postępowania otwierające drogę do złożenia skargi kasacyjnej, otwierają też drogę uczestniczce reprezentującej tożsame stanowisko w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o sporządzenie uzasadnienia postanowienia co do istoty sprawy Sądu drugiej instancji wniosła uczestniczka M. B., reprezentowana przez adw. B. O. (k. 151). Natomiast skargę kasacyjną wniosła adw. B. O., ale imieniem uczestniczki I. P., na podstawie dokumentu pełnomocnictwa z 10 kwietnia 2020 r.

Zgodnie z art. 398⁵ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. Zatem, warunkiem dopuszczalności skargi kasacyjnej jest skuteczne doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem. Termin do wniesienia skargi kasacyjnej biegnie więc od doręczenia dokonanego prawidłowo, a w sytuacji, gdy z żądaniem takim strona nie wystąpiła, przewidziany w tym przepisie termin nie może w ogóle rozpocząć biegu, a tym samym wniesienie skargi kasacyjnej jest niedopuszczalne (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2020 r., II CZ 34/20, nie publ. i powołane w uzasadnieniu orzecznictwo).

Przepis art. 398⁵ § 1 k.p.c. znajduje zastosowanie również w postępowaniu nieprocesowym na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. W efekcie, skoro skarżąca uczestniczka nie złożyła wniosku o doręczenie odpisu postanowienia z uzasadnieniem, to jej skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu, jako niedopuszczalna.

Wbrew stanowisku skarżącej art. 73 § 2 k.p.c. nie ma tutaj zastosowania, bowiem w postępowaniu nieprocesowym instytucja współuczestnictwa jednolitego nie występuje. Stosowanie przepisów o procesie w postępowaniu nieprocesowym jest stosowaniem odpowiednim i musi uwzględniać specyfikę tego postępowania.

Status uczestnika postępowania nieprocesowego jest uregulowany samodzielnie w art. 510 k.p.c., a dla postępowania nieprocesowego kategoria „interesu prawnego”, jako podstawa prawna uczestnictwa w tym postępowaniu, wyklucza stosowanie w nim przepisów o współuczestnictwie procesowym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 grudnia 2011 r., III CZ 71/11, nie publ., z dnia 17 października 2012 r., I CZ 124/12, nie publ., z dnia 25 lutego 2015 r., IV CZ 106/14, nie publ.).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 394¹§ 3 k.p.c. art. 398¹⁴ k.p.c.

jw